

Resurgence

Recensie van

het Engelse tijdschrift *Resurgence*
 Redactie: Ford House, Hartland,
 Bideford, Devon, EX39 6EE, U. K.;
 Tel. 01237-441293, Fax 01237-441203;
 Abonnementen: J. Gill, Rocksea Farm-
 house, St. Mabyn, Bodmin, Cornwall
 PL30 3BR; Tel./Fax 01208-841824;
 Website [http:// www. gn.apc.org/
 resurgence](http://www.gn.apc.org/resurgence). Ab. prijs \$40 per jaar,
 tweemaandelijks.

Er valt iets voor te zeggen om het Engelse tijdschrift *Resurgence* ('An international forum for ecological and spiritual thinking') te vergelijken met *The Ecologist* (besproken in het eerste nummer van Oikos). Globaal in dezelfde tijd ontstaan (1966, resp. 1970), zijn ze allebei gebaseerd op een fundamentele kritiek op het modern-westerse vooruitgangdenken, de liberale markteconomie en het daaraan ten grondslag liggende mechanistisch-materialistische wereld- en mensbeeld. Daarbij worden bouwstenen voor een radicaal alternatief door beiden overwegend gezocht in 'ecologische' richting. Ook uiterlijk lijken de twee tijdschriften wel wat op elkaar: magazine-formaat, gedrukt in drie kolommen en een niet al te spannende opmaak die sinds de beginjaren eigenlijk nauwelijks veranderd is. Afgezien van de illustraties en foto's (bij *Resurgence* sommige in kleur, en duidelijk groter in aantal dan bij *The Ecologist*) daardoor eigenlijk een beetje saai, althans indien men ze beschouwt als magazines. Nog een punt van overeenkomst is dat beide oprichters/hoofdredacteurs in de wereld van 'het moet anders' een begrip vormen: Satish Kumar (van het Schumacher College, het 'International Center for Ecological Studies' waar ook heel wat 'continentalen' kennis en inspiratie opdeden) is

net zo bekend als zijn collega Edward Goldsmith van *The Ecologist*.

Maar belangrijker zijn natuurlijk de verschillen, en die hebben vooral betrekking op de inhoud, zowel waar het de onderwerpen betreft als de wijze van behandeling. De artikelen in *The Ecologist* – bijna altijd oorspronkelijk voor het tijdschrift geschreven – zijn veelal langer en daarbij vaak grondiger onderbouwd met empirisch materiaal, veelal van ecologisch-milieukundige aard. Dat hangt uiteraard samen met de behandelde onderwerpen, maar ook afgezien daarvan is het gemiddelde *Resurgence*-artikel korter en gemakkelijker te volgen. In die zin benadert het, althans qua inhoud, meer het magazine-karakter. Nu hoeft dat geenszins te betekenen dat het daarmee ook oppervlakkiger is: wat mij geregeld opvalt, is juist die combinatie van toegankelijkheid en diepgaandheid (al worden aan dit laatste, door de omvang, natuurlijk wel weer grenzen gesteld). In beide tijdschriften kan bijvoorbeeld heel goed een artikel voorkomen over de teloorgang van het regenwoud, maar in *The Ecologist* wordt dat dan meestal voorzien van het nodige (en uiteraard onmisbare) cijfermateriaal terwijl het betoog in *Resurgence* veel 'kwalitatiever' van aard is, eerder – als ik het zo mag zeggen – 'geestesweten-

schappelijk' dan 'natuurwetenschappelijk' gericht. Maar er zijn ook overlappingen: er zijn in *The Ecologist* artikelen verschenen over bijvoorbeeld Deep Ecology of over de fenomenologie van de natuurervaring die net zo goed in *Resurgence* hadden kunnen staan, en omgekeerd komt in laatstgenoemd tijdschrift een criticus van het (westerse) ontwikkelingsmodel in de niet-westerse wereld als Wolfgang Sachs net zo goed aan het woord als in *The Ecologist*.

Bij *Resurgence* gaat het nogal eens om bijdragen die niet oorspronkelijk zijn, maar bewerkingen van voordrachten dan wel samenvattingen of uittreksels van pas verschenen of binnenkort te publiceren boeken. Dat heeft als voordeel dat de lezer snel en over een breed front geïnformeerd wordt. Dat wordt nog versterkt door de relatief uitgebreide boekenrubriek: in recente nummers werden zo'n 12 boeken in 14 pagina's besproken. Eigenlijk is er een soort glijdende schaal van oorspronkelijke artikelen via bewerkingen in bovengenoemde zin naar boekbesprekingen. Daarnaast heeft elk nummer – naast veel advertenties uit het alternatieve circuit – nog een aantal vaste rubrieken zoals ingezonden brieven (niet zoveel), poëzie, soms keukenrecepten, en nog wat rubrieken van vaste medewerkers met een uiteenlopend (en soms humoristisch) karakter. Sinds kort heeft Fritjof Capra hier een 'Web Page' (verwijzend naar zijn 'Web of life'-theorie). Soms is er een speciaal nummer, zoals juli/aug. 1997 over 'India 50 Years of Independence', of een jaar eerder over 'The Science of Consciousness', en jan./febr. 1996 over 'Travels around the World'.

Waar gaat het nu over in *Resurgence*? Volgens de redactie – blijkens een meegepaste folder – over "Deep Ecology,

Local Economics, Organic Living, Sustainable Development, Human Scale Education, Appropriate Technology, Art and Culture, Holistic Science, Bio-Diversity, Spirituality, Renewable Energy, Indigenous Cultures, De-Centralised Politics". Voorzover ik kan nagaan, klopt dit aardig met de werkelijkheid (en wie *The Ecologist* kent, zal hierin ongetwijfeld veel herkennen). En wie schrijven daarover? Ik doe een greep uit de laatste zes nummers: Wolfgang Sachs, Jerry Mander, Charlene Spretnak, Gary Snyder, E. O. Wilson, David Ehrenfeld, Joanna Macy, Ivan Illich, Donella Meadows, Theodore Roszak, Warwick Fox, Mikhail Gorbachev, Satish Kumar, Arne Naess, Anil Agarwal, Vandana Shiva, David Abram, Peter Berg, Samuel Huntington, Suzi Gablik, James Lovelock, Helena Norberg-Hodge, Fritjof Capra. Zo'n opsomming is natuurlijk niet erg spannend maar geeft beter dan wat ook een indruk van wat dit tijdschrift behelst. Iedereen die het betreffende veld enigszins overziet, kan hieruit afleiden dat er aldus wordt gezorgd voor een heel redelijke 'dekking' die tevens garant staat voor een goede kwaliteit.

Overigens wil ik nog in het bijzonder wijzen op het onderwerp 'Art and Culture': *Resurgence* is, bij mijn weten, één van de zeer weinige tijdschriften op dit terrein dat serieus aandacht besteedt aan beeldende kunst (uiteraard voorzover globaal vallend binnen het 'ecologische veld', maar dit dan wel zeer ruim op te vatten). Poëzie vindt men wel vaker, maar zoiets als goede kleurenreproducties met een artikel daarover (bijvoorbeeld in de vorm van een interview met de maker of maakster) ben ik nergens anders tegengekomen.

Over de gerichtheid van *Resurgence* hoeft geen twijfel te bestaan: ik zei al

dat het in dat opzicht veel lijkt op *The Ecologist*, en dat is 'radicaal-ecologisch'. Maar dan wel meer op het spirituele dan op het sociaal-structurele vlak (en daarom vullen ze elkaar ook zo goed aan, ondanks een zekere overlapping). Intussen hoeft men voor al te uitgesproken New Age-achtige ik-gerichtheid niet bang te zijn: het lijkt in niets op bijvoorbeeld *Bres/Planète* of *Prana*. Als ik het zo zeggen mag: met *The Ecologist* ga je actie voeren (dat doen ze daar dan ook: zie hun regelmatige actiebijlage), en met *Resurgence* wordt je nog eens (extra) duidelijk gemaakt waarom het ook al weer begonnen was en waarom je dat ook al weer wilde: inspiratie en motivatie dus op het persoonlijke vlak. Maar men moet dit wel relatief bezien: beide perspectieven komen voor in beide tijdschriften.

Een laatste, misschien wat gewaagde vergelijking: voorzover ik het nu kan overzien, lijkt *Oikos* wat meer op *The Ecologist* dan op *Resurgence*. Maar juist daarom lijkt *Resurgence* mij van belang voor *Oikos*lezers die er behoefte aan hebben om van tijd tot tijd bijgepraat te worden over wat er in de wereld gaande is op het terrein van een ecologische cultuur in de ruimste zin van het woord.

Een persoonlijke overweging tot slot. *The Ecologist* volg ik nu ruim 15 jaar, en sinds 1994 is daar *Resurgence* bijgekomen. Soms, in ogenblikken van neerslachtigheid ten gevolge van een blik op het tafeltje met nog te lezen tijdschriften, ben ik geneigd één van de twee abonnenementen op te zeggen. Maar het moeilijke afwegingsproces welk dat dan moet zijn, duurt meestal zo lang dat inmiddels het eerstvolgende nummer binnenkomt en ik moet concluderen dat daar weer iets in staat dat ik niet graag had willen missen. Waarmee

het probleem weer is opgelost (zij het niet dat van dat tafeltje).

Wim Zweers